

Vägledning för framtagande av insatskort

Enligt EU kommissionens förordning EU 1169/2010 och EU 2018/762 ska järnvägsföretag tillhandahålla information till räddningstjänsten för den händelse det skulle inträffa en olycka eller tillbud med **person- eller motorvagnar**, som kräver insats från räddningstjänsten. Informationen ska lämnas genom ett så kallat insatskort enligt nedan.

Detta är en vägledning om vad som lämpligen ska ingå i ett insatskort. Underlaget i denna motsvarar den vägledning som Transportstyrelsen tidigare tillhandahållit.

Det är järnvägsföretaget som ansvarar för att insatskortet innehåller de uppgifter som krävs och att de är korrekta enligt nämnda förordningar. Trafikverket publicerar vägledningen endast som ett stöd för framtagandet av insatskort.

Vägledningen avser framtagande av insatskort för att ge information om järnvägsfordon för personbefordran. När det i vägledningens fortsatta text skrivs fordon avses fordon för personbefordran. Insatskorten utgör ett stöd till räddningstjänsten och avser att begränsa riskerna och dess konsekvenser vid räddningsinsatser vid eventuella olyckor och nödsituationer där järnvägs- och spårfordon är inblandade.

För nya fordon av ny typ ska insatskort tas fram. Vid en förändring av befintliga fordon såsom ombyggnad eller modernisering krävs att en bedömning görs mot de delar som kommer att påverkas av förändringen. Vid ombyggnad eller modernisering som har en påverkan på innehållet i insatskorten ska dessa uppdateras avseende dessa delar.

Insatskorten ska skickas till Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB), som publicerar dem på myndighetsversionen av MSB RIB - Beslutsstöd till räddningstjänst, där Räddningstjänsten kan hämta dem.

Uppgifter för insatskort

För att lindra konsekvenserna i samband med en järnvägsolycka med personbefordransfordon ska insatskort tas fram av den sökande. Insatskorten visar på de risker som kan uppstå vid räddningsinsatser. De förklarar också hur räddningstjänsten ska agera. Med insatskortens hjälp blir räddningsinsatsen så effektiv som möjligt och ytterligare skador på människor, fordon och infrastruktur i samband med olyckan kan begränsas.

Sökande av godkännande av personbefordransfordon ansvarar för att underlag och framställande av insatskort enligt nedan.

Nedanstående uppgifter ska ingå i ett insatskort

- Typ av fordon och kännetecken. Insatsstyrkan ska vid ankomst till olycksplatsen veta vad det är för typ av fordon och därmed använda rätt insatskort.
- Var det finns större oljemängder och andra brännbara vätskor. Informationen är till insatsstyrkan som på mest effektivt sätt kan utföra räddningsinsatsen med en minimering av risk för egna skador.
- Tillträde via dörrar både nödöppning och hur de bryts upp. Visar hur man både öppnar, nödöppnar och bryter upp dörrar både utifrån och inifrån. Här ska även en förklaring av eventuell frontdörr finnas.
- Tillträde via fönster. Beskriver vilka fönster som går att forcera och hur detta går till.
- Tillträde via vagnskorg. Beskriver var man kan komma in i fordonet genom vagnskorgen och vilka verktyg som krävs.
- Hur fordonet bromsas fast. Hur man undviker att fordonet rullar iväg.
- Urkoppling av högspänning. Både hur brytare kopplas ur och hur strömvtagare tas ner från kontaktledning och hur risken med el säkras i maskinrum.
- Urkoppling av batterispanning. Informationen är till insatsstyrkan som på ett mest effektivt sätt kan utföra räddningsinsatsen med minimering av risk för egna skador.

Innehåll i presentation av insatskort

Följande information ger en beskrivning av vad som ska presenteras. Insatskortet presenteras i PowerPoint layout enligt bilagd mall.

1. Presentation av fordon.
 - a. Foton eller andra bilder som visar hur fordonet ser ut samt vilka kombinationer fordonet kan köras i som tåg (multipel, hur många vagnar).
2. Större oljemängder och andra brännbara vätskor i fordonet.
 - a. Ritning eller bild ovanifrån på fordonet.
 - b. Ritning eller bild från sidan på fordonet.
 - c. Markera var de brännbara vätskorna finns.
3. Tillträde till fordonet via dörrar.
 - a. Ritning eller bild ovanifrån på fordonet.
 - b. Ritning eller bild från sidan på fordonet.
 - c. Markera var dörrarna sitter.
 - d. Närbild på dörr, öppningsknappen markeras.
 - e. Närbild på nödöppnare, markering var på fordonet den sitter.
 - f. Markering hur den går att forcera med våld, t.ex. visa var på dörren och hur den går att forcera.

Närbilder på nödöppnare inifrån vagnen, markering var på fordonet de finns.

4. Tillträde via fönster
 - a. Markering på fordonet vilka fönster som kan krossas.
 - b. Bild på eventuella skyltar som markerar vilka fönster och var de kan krossas.
 - c. Närbild på fönster.
 - d. Vilka verktyg som ska användas.
5. Tillträde via vagnskorgen.
 - a. Bild på fordonet som visar var man kan ta sig in i vagnskorgen, uppiifrån, underifrån eller från sidan.
 - b. Exakt var och med vilka verktyg man tar sig in. Bilder på verktyg och närbilder på vagnen var man skär, sågar eller på annat sätt tar upp håll.
6. Hur vagnen fastbromsas.
 - a. Bild på förarpanel där eventuella knappar eller reglage ska användas. Dessa markeras särskilt.
 - b. Närbild på manuell avluftning och eventuella verktyg samt var på vagnen den sitter.
7. Frånkoppling av fordonets elektriska kraftförsörjning.
 - a. Var på fordonet avstängningen sitter.
 - b. Vilket reglage som används. Närbild på reglage, skyltar och verktyg som används.
 - c. Bilder på alla instrumentpaneler och markerat vilka knappar eller reglage det gäller.
8. Avstängning av dieselmotorer och lågspänningsaggregat.
 - a. Var på fordonet avstängningen sitter.
 - b. Vilken knapp på förarpanelen.
 - c. Bilder på alla instrumentpaneler och markerat vilka knappar det gäller.
9. Avstängning av batterier.
 - a. Var på fordonet batterierna finns.
 - b. Närbild på batterilåda. Hur man öppnar den. Vilket verktyg som ska användas.
 - c. Närbild på öppnad batterilåda, vilka batterier som ska tas ur och hur de ska tas ur. Vilka verktyg som ska användas.

Dokumentegenskaper: Skapat av Håkansson Kenneth, TRkf Ärendenummer [Ärendenummer], Dokumentdatum 2025-08-28, Konfidentialitetsnivå [Konfidentialitetsnivå], Dokumenttyp PM.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.